

Uz Sunce klima (uvijek?) štima

Vruće je. Sunce nemilosrdno prži. Vodostaji rijeka širom Europe padaju na najniže razine u povijesti, što uzrokuje poremećaje u plovidbi, ali i u vodoopskrbi, energetici i poljoprivredi. Primjerice, prije nekih mjesec dana razina vode u Lokvarskom jezeru bila je (odokativnom procjenom na osnovi vodene crte) barem za 2 - 3 m niža od one koja bi trebala biti.

Ipak, unatoč velikim vrućinama koje pogađaju cijelu Hrvatsku, nisam primijetio do prije par godina uobičajena upozorenja o potrebi smanjenja potrošnje energije ni katastrofične najave sloma elektroenergetskog sustava. Tko zna, možda je glavni razlog za to upravo obilje sunčanog vremena (koliko god vruće bilo), što omogućava veliku proizvodnju sunčanih elektrana. Sigurno, velik dio energije za pokrivanje povećane potrošnje zbog neprestanog rada uređaja za klimatizaciju i dalje potječe iz 'razmjene', tj. uvoza. No, treba reći i da hidroelektrane u susjednim zemljama slabije rade, a i da je tamošnja potrošnja također zbog klimatizacije velika. Bez ulaženja u brojčane podatke, točnije oslanjajući se isključivo na osjećaj koji je ponajviše uzrokovan nedostatkom 'ranta' po društvenim mrežama i drugim medijima, nekako mi se čini da upravo zbog sve većeg broja sunčanih elektrana i njihove snage ovo ljeto (barem do trenutka pisanja ovog uvodnika, sredinom srpnja) nema problema s opskrbom električnom energijom kakvih je bilo ranije.

Istodobno se mnoge europske zemlje, također pogođene nepodnošljivim vrućinama, suočavaju s problemom nedostatka klimatizacije. U nekima od njih zbog klimatskih značajki primjena klimatizacije ranije

nije bila uobičajena, a u nekima od njih postoje zakoni i propisi (i svijest o njihovom poštivanju!) koji onemogućavaju postavljanje klima-uređaja baš posvuda. Dobar primjer za to je Pariz, koji je posljednjih nekoliko tjedana pogođen teškim toplinskim valovima, a u kojem su klima-uređaji u stanovima u središtu grada gotovo iznimka. Ipak, umjesto da gradske vlasti u suradnji s građanima pokušavaju pronaći tehnička rješenja (npr. gdje i kako postaviti uređaje, kako osigurati njihovo napajanje, možda primijeniti daljinsko hlađenje?) kojima bi se u narednim godinama mogla ostvariti ugodna klima u domovima, one su započele ideološke bitke. Zvuči poznato, zar ne?

Kako god bilo, čini se da barem ljeti postaje nužna simbioza proizvodnje električne energije u sunčanim elektranama i njezine potrošnje u uređajima za klimatizaciju. Naravno, to podrazumijeva olakšavanje njihove ugradnje na krovove zgrada što je više moguće, a poželjno bi bilo u kombinaciji s baterijskom pohranom tako proizvedene energije i/ili nekim značajnijim vlastitim ili obližnjim potrošačem. To može biti uređaj za klimatizaciju, ali i dizalica topline koja onda omogućava grijanje zimi i hlađenje ljeti. Sve je moguće, a ni cijene takve opreme više nisu toliko problem kao nekada.

U svakom slučaju, želim vam svima ugodno ljetno punjenje baterija: i onih pravih, u baterijskim spremnicima i onih u prenesenom značenju, jer ta nam je energija možda najviše potrebna.

Vaš Boris Labudović